

GREEN DEAL Verbetering Afvalbeheer Caribisch Nederland

Partijen:

1. De Minister van Economische Zaken, de heer H.G.J. Kamp en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, mevrouw W.J. Mansveld, hierna te noemen de Staatssecretaris van IenM, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: rijksoverheid;
2. Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba, op grond van een door de gezaghebber verleende machtiging rechtsgeldig vertegenwoordigd door de eilandgedeputeerde B.P. Zagers hierna te noemen Saba;
3. ARN Holding B.V., te dezen vertegenwoordigd door de algemeen directeur ir. A. De Jong, hierna te noemen ARN;
4. Stichting Afvalfonds Verpakkingen, te dezen vertegenwoordigd door de directeur C. De Mol van Otterloo, hierna te noemen Afvalfonds Verpakkingen;
5. RecyBEM B.V., te deze vertegenwoordigd door de directeur, drs. C. Van Oostenrijk, hierna te noemen RecyBEM;
6. Stichting Batterijen, te dezen vertegenwoordigd door de directeur ir. ing. J.J.C. Bartels, hierna te noemen Stibat;
7. Stichting Vlakglas Recycling Nederland, te dezen vertegenwoordigd door de directeur C. Wittekoek, hierna te noemen Vlakglas Recycling Nederland;
8. Stichting Nederlandse Verwijdering Metalektro Producten, te dezen vertegenwoordigd door de directeur drs. J.D. Vlak, hierna te noemen Wecycle;
9. Afvalsturing Friesland N.V., te dezen vertegenwoordigd door de algemeen directeur ir. J.W.G. Vernooij, hierna te noemen Omrin.

partijen genoemd onder 3 tot en met 9, hierna samen te noemen: Organisaties uit de milieubranche;

partijen genoemd onder 1 tot en met 9 hierna samen te noemen: Partijen;

Algemene overwegingen:

1. Om onze welvaart ook voor toekomstige generaties te behouden is het nodig om het concurrentievermogen van onze economie te versterken en tegelijkertijd de belasting van het milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie en schaarse grondstoffen te verminderen.
2. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn essentieel om de omslag naar groene groei mogelijk te maken. Bedrijven, burgers en maatschappelijke organisaties nemen volop concrete initiatieven voor vergroening van economie en samenleving. Met de Green Deal Aanpak wil het kabinet deze dynamiek in de samenleving op groene groei optimaal benutten.
3. Green Deals bieden bedrijven, burgers en organisaties een laagdrempelige mogelijkheid om samen met de overheid te werken aan groene groei. Initiatieven uit de samenleving staan daarbij aan de basis. Daar waar deze tegen belemmeringen aanlopen die volgens initiatiefnemers kunnen worden aangepakt op rijksniveau, wil het kabinet zich inzetten deze weg te nemen of op te lossen om zo deze initiatieven te faciliteren en te versnellen. In een Green Deal leggen partijen hierover concrete afspraken schriftelijk vast.
4. De resultaten van een Green Deal kunnen gebruikt worden bij andere, vergelijkbare projecten, waardoor er navolging kan plaatsvinden en de reikwijdte van een Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen Green Deal Verbetering Afvalbeheer Caribisch Nederland:

1. Saba is (net als Bonaire en Sint Eustatius) sinds 10 oktober 2010 een afzonderlijke openbaar lichaam van Nederland. De Wet VROM BES hoofdstuk 4 geeft de geldende richtlijnen weer voor afvalstoffen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba en dient als de wettelijke verankering voor het afvalbeheer (tekst geldend op 12 april 2014). Deze Wet beschrijft (artikel 1.5) het gedachtegoed om hoger op de ladder van de afvalhiërarchie te komen.
2. Het afvalbeheer op Saba leidde en leidt op onderdelen tot situaties die nadelige gevolgen hadden

en hebben voor de volksgezondheid en voor het lokale milieu en, als gevolg daarvan, tot nadelige gevolgen voor het toerisme en de lokale economie. (Verdere) Verbetering van het afvalbeheer kan bijdragen aan een verbeterde volksgezondheid, het milieu en aan lokale economische groei.

3. De Staatssecretaris van lenM heeft per brief van d.d. 24 sept 2013 aan Saba toegezegd hen te willen ondersteunen met het verbeteren van het afvalbeheer. Gesteld is dat het afvalbeheer onlosmakelijk verbonden is met de staat van het milieu, de volksgezondheid en de economie. De Staatssecretaris van lenM heeft uitgesproken waarde te hechten aan een goede afvalbeheersituatie zodat er geen nadelige invloed is op de natuur, de kwaliteit van de leefomgeving en het toerisme.
4. Op basis van de toegezegde ondersteuning zijn op Saba acties ondernomen om het afvalbeheer te verbeteren. Saba heeft zich ook verbonden aan deze acties door dit per brief te bevestigen aan de Staatssecretaris van lenM. De Green Deal Verbetering Afvalbeheer Caribisch Nederland staat los van de reeds toegezegde ondersteuning. Partijen beogen met deze Green Deal een aanvulling op deze ondersteuning.
5. In overleg met Organisaties uit de milieubranche kan het afvalbeheer verder verbeterd worden. Een deel van de exploitatiekosten voor het verbeterde afvalbeheer kan Saba dekken door opbrengsten uit recyclebare monostromen (afvaldeelstromen). Door de transportkosten en de geringe hoeveelheden te vermarkten monostromen zal dit echter niet sluitend zijn. Door het inzichtelijk maken van de hoeveelheid en de kwaliteit van het afval kan met Organisaties uit de milieubranche onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn om het afvalbeheer efficiënter en effectiever in te richten. Tevens kunnen de mogelijkheden verkend worden voor een structurele financiering van (het deficit in) de afvalketen. Partijen vinden het wenselijk om het inzamelings- en verwerkingsproces voor de volgende monostromen zo nauwkeurig mogelijk in kaart te brengen: autowrakken, verpakkingsafval, banden van personenvoertuigen, batterijen afkomstig uit huishoudens, vlakglas, elektrische apparaten en spaarlampen.

Komen het volgende overeen:

1. Doel

Artikel 1

De Green Deal Verbetering Afvalbeheer Caribisch Nederland kent twee doelen:

- I. Verbetering van het afvalbeheer op Caribisch Nederland: met deze Green Deal wordt de reeds in gang gezette ondersteuning van Saba door de rijksoverheid uitgebreid met een samenwerking met Organisaties uit de milieubranche zodat er inzicht kan komen in 1) de hoeveelheid en kwaliteit van de monostromen, 2) de herkomst van de monostromen en 3) de mogelijkheden tot efficiënte transportmethoden. Aan de hand van het verkregen inzicht kunnen betere toepassingen komen voor de monostromen.
- II. Vorming van een kennisplatform ten behoeve van Saba: Saba kent zodoende Organisaties uit de milieubranche en weet deze door de Green Deal te vinden wanneer er vragen over het afvalbeheer zijn, waardoor de kennis van Saba over afvalbeheer wordt versterkt.

2. Inzet en acties

Artikel 2 Inzet en acties Saba

- a. Saba stelt gedurende de looptijd van deze Green Deal een medewerker beschikbaar, die vanuit Caribisch Nederland het aanspreekpunt is voor Partijen en betrokken is bij het kennisplatform, zoals benoemd bij het doel (artikel 1), en betrokken is bij de governance van de Green Deal, zoals benoemd bij de governance (artikel 13).
- b. Saba draagt bij aan de verbetering van het afvalbeheer door:
  - 1) de inzamelstructuur voor afval zo in te richten dat materieel dat als onderdeel van deze Green Deal door Organisaties uit de milieubranche wordt geleverd, maximaal wordt benut op de daarvoor bedoelde manier;
  - 2) de medewerkers op de milieustraat te instrueren het materieel dat als onderdeel van deze Green Deal door Organisaties uit de milieubranche wordt geleverd op een juiste manier te bedienen;
  - 3) een overzicht te maken van de hoeveelheid en kwaliteit van het afval dat in potentie vrij zou kunnen komen voor recycling teneinde het wenselijke en mogelijke inzamel- en verwerkingsproces zo nauwkeurig mogelijk in kaart te kunnen brengen; en
  - 4) erop toe te zien dat de monostromen waar Organisaties uit de milieubranche ondersteuning voor leveren op een verantwoorde wijze ingezameld, vervoerd en gerecycled worden.
- c. Saba stelt een communicatieplan op, waarbij gebruik gemaakt kan worden van bestaand promotie- en educatiemateriaal dat beschikbaar wordt gesteld door Organisaties uit de milieubranche. Waar nodig mag Saba dit materiaal aanpassen om de boodschap en kennis optimaal te kunnen overdragen.

- d. Saba rapporteert over de huis-aan-huis ingezamelde afval- en monostromen en over de afval- en monostromen die op de milieustraat gesorteerd of verbrand worden (in een relevante eenheid: gewicht of aantal) ten behoeve van de bijeenkomsten zoals beschreven in artikel 13.

Artikel 3 Inzet en acties ARN

- a. ARN denkt mee en adviseert over een efficiënte en duurzame manier om autowrakken en de daarin aanwezige vloeistoffen af te voeren en te laten verwerken.
- b. ARN stelt zich beschikbaar om benaderd te worden door Saba met vragen over het afvalbeheer van autowrakken op Saba.
- c. ARN levert, op aanvraag van Saba, kosteloos aan Saba één depollutie apparaat, af te leveren gereed voor en tot aan het transport naar Saba.
- d. ARN bespreekt de technische specificaties van de te leveren machine en de leveringsvoorwaarden met de contactpersoon die wordt aangewezen door Saba.
- e. ARN geeft, vanuit Europees Nederland, uitleg over het gebruik van de te leveren machine aan de medewerkers van de milieustraat op Saba zodat veilig en duurzaam gebruik gegarandeerd is.

Artikel 4 Inzet en acties Afvalfonds Verpakkingen

- a. Afvalfonds Verpakkingen werkt mee aan het in kaart brengen van de hoeveelheid verpakkingsafval dat in potentie voor recycling vrijkomt, als beschreven in artikel 2 lid b sub 3.
- b. Afvalfonds Verpakkingen stelt zich beschikbaar om benaderd te worden door Saba met vragen over het afvalbeheer van verpakkingen op Saba.
- c. Afvalfonds Verpakkingen levert, op aanvraag van Saba, kosteloos aan Saba digitaal educatie- en communicatiemateriaal over het inzamelen, verwerken en recyclen van verpakkingen van glas, papier/karton kunststof, metaal en hout.
- d. Afvalfonds Verpakkingen bemiddelt, op aanvraag van Saba, tussen haar achterban en Saba met als doel dat kosteloos een shredderapparaat voor high-density polyethylene (HDPE) aan Saba geleverd kan worden.

Artikel 5 Inzet en acties RecyBEM

- a. RecyBEM stelt kosteloos een expert beschikbaar die tijdens een bezoek aan Saba in kaart brengt of, waar en hoeveel banden van personenvoertuigen (hierna: banden) op Saba in de natuur liggen.
- b. RecyBEM coördineert, op aanvraag van en in samenwerking met Saba, een opruimactie teneinde de banden die nu op Saba in de openbare ruimte liggen uit de openbare ruimte te verwijderen en naar de milieustraat te vervoeren.
- c. RecyBEM adviseert, op aanvraag van Saba, over een structurele afvoer van de banden van Saba naar recyclinginrichtingen om te voorkomen dat er nieuwe zwerfbanden ontstaan.
- d. RecyBEM stelt zich beschikbaar om benaderd te worden door Saba met vragen over het afvalbeheer van banden op Saba.
- e. RecyBEM levert, op aanvraag van Saba, kosteloos aan Saba één ontvelger tot een maximum van 3.333 EUR.
- f. RecyBEM bespreekt de (technische) specificaties van de te leveren machine en de leveringsvoorwaarden met de contactpersoon die wordt aangewezen door Saba.
- g. RecyBEM geeft, vanuit Europees Nederland, uitleg over het gebruik van de te leveren machine aan de medewerkers van de milieustraat op Saba zodat veilig en duurzaam gebruik gegarandeerd is.

Artikel 6 Inzet en acties Stibat

- a. Stibat werkt mee aan het in kaart brengen van de hoeveelheid batterijen (bedoeld: batterijen afkomstig uit huishoudens c.q. batterijen vrijkomend na huishoudelijk gebruik) die in potentie voor recycling vrijkomt, als beschreven in artikel 2 lid b sub 3.
- b. Stibat stelt zich beschikbaar om benaderd te worden door Saba met vragen over het afvalbeheer van batterijen op Saba.
- c. Stibat levert, op aanvraag van Saba, kosteloos Stibat-inzamelboxen voor het inzamelen van batterijen, onder coördinatie van Saba, om op centrale plekken op Saba te plaatsen, met een maximum van 20 inzamelboxen per drie jaar.
- d. Stibat levert, op aanvraag van Saba, kosteloos aan Saba vaten voor het transport van de ingezamelde batterijen naar Nederland, met een maximum van 4 vaten per drie jaar.
- e. Stibat neemt de batterijen in eigendom over zodra de batterijen in Nederland zijn aangekomen. Het maximum van het in te nemen gewicht aan batterijen bedraagt 400 kilogram per jaar.
- f. Stibat sorteert de batterijen, zoals bedoeld bij lid e, en laat deze naar chemische soort passend verwerken.
- g. Stibat levert, op aanvraag van Saba, kosteloos aan Saba educatie- en communicatiemateriaal (digitale aanlevering) over het veilig en verantwoord inzamelen van batterijen.

Artikel 7 Inzet en acties Vlakglas Recycling Nederland

- a. Vlakglas Recycling Nederland werkt op aanvraag van Saba mee aan het in kaart brengen van de hoeveelheid vlakglas dat in potentie voor recycling vrijkomt, als beschreven in artikel 2 lid b sub 3.
- b. Vlakglas Recycling Nederland stelt zich beschikbaar om benaderd te worden door Saba met vragen over het afvalbeheer van vlakglas op Saba.
- c. Vlakglas Recycling Nederland levert, op aanvraag van Saba, kosteloos aan Saba een 2m³ container die op de milieustraat geplaatst kan worden voor het inzamelen van vlakglas.
- d. Vlakglas Recycling Nederland levert, op aanvraag van Saba, kosteloos aan Saba communicatiemateriaal (digitale aanlevering) en nieuwsbrieven (digitale aanlevering) over de acceptatievoorwaarden van het vlakglas en informatie over het nut en de noodzaak van vlakglas recycling.
- e. Vlakglas Recycling Nederland geeft, ter plaatse of vanuit Europees Nederland, een training aan de beheerders van de milieustraat op Saba over wat vlakglas is en wat de aandachtspunten zijn bij de inzameling van vlakglas.

Artikel 8 Inzet en acties Wecycle

- a. Wecycle werkt mee aan het in kaart brengen van de hoeveelheid elektrische apparaten en spaarlampen dat in potentie voor recycling vrijkomt, als beschreven in artikel 2 lid b sub 3.
- b. Wecycle stelt zich beschikbaar om benaderd te worden door Saba met vragen over het afvalbeheer van elektrische apparaten en spaarlampen op Saba.
- c. Wecycle levert, op aanvraag van Saba, kosteloos aan Saba educatie- en communicatiemateriaal (digitale aanlevering) over het veilig en verantwoord inzamelen van elektrische apparaten en spaarlampen.

Artikel 9 Inzet en acties Omrin

- a. Omrin stelt gedurende de looptijd van deze Green Deal een medewerker beschikbaar, die vanuit Omrin het eerste aanspreekpunt is voor Partijen en die functioneert als regisseur van deze Green Deal met de taken zoals beschreven bij artikel 13.
- b. Omrin stelt zich beschikbaar om benaderd te worden door Partijen met vragen over het afvalbeheer op Saba, waarna Omrin binnen haar mogelijkheden kennis, ervaring en netwerk zal inzetten om een antwoord te geven op de vraagstukken.
- c. Gedurende de looptijd van deze Green Deal heeft Omrin een inspanningsverplichting als het gaat om de inzet en acties zoals beschreven in artikel 13 lid d. Deze inzet en acties mogen geen nadelige gevolgen hebben voor de normale bedrijfsvoering van Omrin.

Artikel 10 Inzet en acties rijksoverheid

- a. De rijksoverheid stelt een medewerker beschikbaar als contactpersoon namens de rijksoverheid, met een link naar de voor het afvalbeheer verantwoordelijke beleidsdirectie en als aanspreekpunt voor Partijen. Deze medewerker vervult in ieder geval gedurende het eerste jaar de rol van secretaris van deze Green Deal zoals bedoeld in artikel 13. Een jaar na ondertekening zal worden bekeken of het wenselijk is dat de rijksoverheid de secretaris blijft leveren of dat een van de andere Partijen deze rol zal invullen.
- b. De rijksoverheid verkent welke afzet- en transportmogelijkheden er voor monostromen (monostromen zoals bedoeld bij punt 5 van de Specifieke overwegingen Green Deal Verbetering Afvalbeheer Caribisch Nederland) van Saba zijn.
- c. De rijksoverheid zorgt voor communicatie over de Green Deal naar de landelijke en eilandelijke media in overleg met Saba en Organisaties uit de milieubranche.
- d. De rijksoverheid zorgt voor het leggen van verbindingen tussen eventuele toekomstige Green Deals die met en voor Saba worden gesloten.

3. Slotbepalingen

Artikel 11 Uitvoering in overeenstemming met het Unierecht

De afspraken van deze Green Deal zullen door de rijksoverheid en Organisaties uit de milieubranche, zijnde partijen die onder het Unierecht vallen, in overeenstemming met het recht van de Europese Unie worden uitgevoerd, in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun, technische normen en voorschriften.

Artikel 12 Wijzigingen

- a. Elke Partij kan de andere Partijen schriftelijk verzoeken de Green Deal te wijzigen.

- b. Wijzigingen behoeven schriftelijke instemming van alle Partijen.
- c. Partijen treden binnen zes weken met elkaar in overleg, nadat een Partij de wens daartoe aan de andere Partijen schriftelijk heeft medegedeeld.
- d. De wijziging en de verklaringen tot instemming worden in afschrift als bijlagen aan de Green Deal gehecht.

Artikel 13 Governance

- a. Binnen een maand na ondertekening van deze Green Deal wordt door Partijen een werkgroep samengesteld, die wordt belast met de uitvoering van deze Green Deal.
- b. De werkgroep wordt gevormd door tenminste één vertegenwoordiger van elke Partij, een secretaris (zoals bedoeld in artikel 10 lid a) en een regisseur (zoals bedoeld in artikel 9 lid a).
- c. De secretaris van de werkgroep:
  - 1) gaat na of de acties uit deze Green Deal worden nagekomen;
  - 2) zorgt voor de bundeling van de rapportages die door Partijen worden opgeleverd over de in de Green Deal overeengekomen inzet en acties; en
  - 3) organiseert samen met de regisseur de bijeenkomsten van de werkgroep.
- d. De regisseur van de werkgroep:
  - 1) vervult een verbindende rol tussen Partijen;
  - 2) levert de voorzitter voor de bijeenkomsten;
  - 3) zoekt waar mogelijk naar nieuwe Partijen die willen toetreden tot deze Green Deal;
  - 4) ondersteunt binnen haar mogelijkheden Saba met het omzetten van de uit deze Green Deal ontvangen adviezen naar daadwerkelijke uitvoering;
  - 5) ondersteunt binnen haar mogelijkheden Saba met het ontwikkelen van een resultatenrapportage zoals bedoeld bij artikel 2 lid d
  - 6) organiseert samen met de secretaris de bijeenkomsten van de werkgroep.
- e. Partijen leveren input voor de bijeenkomsten van de werkgroep.
- f. De werkgroep komt tenminste twee maal per jaar bijeen om de voortgang van de Green Deal te bespreken.
- g. Saba zal via videoconference de bijeenkomsten van de werkgroep bijwonen.
- h. Partijen rapporteren aan de secretaris over de afgesproken inspanningsverplichting betreffende de genoemde inzet en acties, zoals inhoudelijk beschreven in de artikelen 2 tot en met 10.

Artikel 14 Toetreding van nieuwe partijen

- a. Er kunnen nieuwe partijen toetreden tot deze Green Deal.
- b. Een nieuwe partij maakt haar verzoek tot toetreding schriftelijk bekend aan de secretaris.
- c. In de schriftelijke intentie tot toetreden is een uitwerking van de bijdrage van de nieuwe partij opgenomen.
- d. De regisseur brengt alle Partijen schriftelijk op de hoogte van de wens tot toetreding van de nieuwe partij.
- e. Zodra Partijen schriftelijk hebben ingestemd met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Green Deal en gelden voor die Partij de in haar schriftelijke intentie tot toetreden opgenomen rechten en verplichtingen.
- f. Het verzoek tot toetreding en de verklaring tot instemming worden als bijlage aan de Green Deal gehecht.

Artikel 15 Citeertitel

De Green Deal kan juridisch worden aangehaald als Green Deal Verbetering Afvalbeheer Caribisch Nederland. In de communicatie over de Green Deal wordt, om reden van een aansprekende tekst, gesproken over Green Deal Beter Afvalbeheer Caribisch Nederland.

Artikel 16 Opzegging

Partijen kunnen deelname aan deze Green Deal te allen tijde schriftelijk opzeggen, met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden, na afronding van lopende verplichtingen en mits geen van de overige Partijen hierdoor benadeeld wordt.

Artikel 17 Nakoming

Partijen komen overeen dat de nakoming van de afspraken van de Green Deal niet in rechte afdwingbaar is.

Artikel 18 Inwerkingtreding

- a. Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door Partijen en heeft een looptijd van drie jaar.
- b. Partijen treden uiterlijk een jaar voor de einddatum van de Green Deal in overleg over voortzetting van de Green Deal.
- c. Partijen nemen de uitvoering van alle in deze Green Deal genoemde afspraken zo snel mogelijk ter hand.

Artikel 19 Openbaarmaking

Deze Green Deal wordt openbaar gemaakt, onder andere in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van deze Green Deal, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te Den Haag, 11 juni 2015

*De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp*

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
W.J. Mansveld*

*Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba,
B.P. Zagers*

*ARN Holding B.V.,
A. De Jong;*

*Stichting Afvalfonds Verpakkingen,
C. De Mol van Otterloo*

*RecyBEM B.V.,
C. Van Oostenrijk*

*Stichting Batterijen,
J.J.C. Bartels*

*Stichting Vlakglas Recycling Nederland,
C. Wittekoek*

*Stichting Nederlandse Verwijdering Metalektro Producten,
J.D. Vlak*

*Afvalsturing Friesland N.V.,
J.W.G. Vernooij*